

LES CIRCUMSTANCIAS

DEGA DELS DIARIS REPUBLICANS DE LA PENÍNSULA.—PORTAVEU D'ACCIÓ CATALANA
ANY LVII.—NÚM. 132 : 10 CENTIMS

REDACCIO: VILÀ, 12.—IMPRENTA I ADMINISTRACIÓ: RAVAL BAIX DE JESUS, 22

REUS, DIMECRES 11 DE JUNY 1930

El nostre lema és :

Catalunya
Liberalisme
Democràcia
República

FRANQUEIG CONCERTAT

Patriotisme, a qui?

Durant aquests dies de llarga i llastiosa interinitat del nostre Ajuntament, algú ha invocat, no sabem amb quina dosi de bona fe, el patriotisme dels diversos grups que integren el Consistori, car urgeix acabar aquest plet, tant contrari als interessos de Reus.

Hem estat els que hem dit primer i repetit més vegades, que calia posar si a tot això. De manera que algunes veus que ara s'han aixecat, no signifiquen altra cosa que un eco de la nostra. Cal també, observar que a no sentir els partits republicans el patriotisme fins a la màxima intensitat, no s'haurien produït en la forma que ho han fet, puix que aquesta actitud expectativa, aquest compàs d'espera, no és altra cosa que el silenci imposat per patriotisme, per vertader amor a Reus. Ara, però, caldrà veure com els hi serà estimat.

¿Què entenen que haurien de fer els republicans, per a demostrar el seu amor a Reus? No ho han dit, però quasi ho endevinem. Doncs bé; tot aquest patriotisme perquè no pot demanar-se als d'enfront? Hi ha partits, és a dir, esquelets de partit, que poden molt bé fer tot això que algú voldria dels republicans. Patriotisme; sacrificis; però els d'enfront usdesfruïtant el govern de la ciutat!

Els partits republicans amb llur actitud passiva demostren un gros patriotisme, massa patriotisme, perquè hi ha coses que és una excesiva tolerància aguantar-les. Aquesta Dictadura dels tres és molt pitjor que tot el que havíem vist fins ara.

Segurament que encara hi ha algú que creu en la necessitat que senten els republicans de tenir uns llocs en la Permanent. Res més lluny de la realitat! Els republicans recaben la lliure elecció per part del consistori de les tinències, sense saber si hi ha o no, majoria republicana. Això, però, seria salvar els principis de tota democràcia. En gairebé la majoria dels pobles, el govern hi ha accedit,

¿A qui cal, doncs, demanar patriotisme? La contesta, ens sembla, ben clara. Els republicans no dificulen res. Hi ha, en canvi, tres homes que ho dificulten tot. Si es vol escenir la voluntat dels republicans, que és la del poble, que ho diguin aviat. No interessen unes tinències als republicans. Abans interessen coses d'ordre moral i espiritual. Això ho sabrem demostrar sempre. Patriotisme, l'hem tingut, el tenim i el tindrem. Però claudicacions, componendes i burlar-se de les més elementals regles de Democràcia, mai.

En últim terme, ens sembla poder dir que cap partit republicà no té interès en ésser actor dins la Permanent. Està clar això? Patriotisme, a qui...?

LA POLÍTICA

HOSTES DE MARÇ,
HOSTES DE MAIG.

Sota aquest títol, L. Nicolau d'Olwer publica a «La Publicitat» el següent article, que considerem altament interessant de reproduir:

«Quan, aviat farà tres mesos, els intel·lectuals castellans van ésser invitats a l'homenatge que Catalunya els oferia en agrément de llur noble actitud sota la dictadura, alguns d'ells dubtaven de venir, tement que la invitació no encobris una maniobra de certs elements del catalanisme. La lletre de convit encara no havia circulat; no coneixien, doncs, les signatures. Uns quants cops de telèfon van esclarir les coses, i tot va marxar bé, molt bé; diferentment, però, del que algú havia projectat. Els hostes eren, per immensa majoria, gent d'esquerra (yam estalviar-nos la presència, indesitjable en aquells moments, del senyor comte de la Mortera), i els discursos, tret els de pura salutació, van ésser tots francament esquerrans. Era fatal. Es inútil de voler desorbitar un moviment: l'esforç per a reallitzar-lo, esforç perdut, no seria

Després? Després han vingut, també de Madrid, altres visites. I diu que els hostes de març s'han sorprès d'unes quantes figures de rigodons entorn dels hostes de maig. ¿Em permetràn els primers un retret amical? Així com abans d'acceptar la invitació van voler saber qui els la feia, abans de jutjar els rigodons els hauria calgut assabentar-se de qui els ballava.

Que a Catalunya hi hagi algú que, malgrat d'una experiència contundent, encara s'estestri a obtenir una autonomia mòdica i precària de Catalunya, dins la corona i sota el sabre, ¿qué té d'estranys? Si van pactar amb Primo de Rivera i encara seguien beatament esperançats després del tractat del 18 de setembre, ¿per què no haurien de pactar amb Berenguer, amb Alba o amb qui sigui? El catalanisme no és un partit, el catalanisme avui és tot Catalunya, i dins un poble hi ha d'haver de tot. Seria innocent de no preveure-ho; seria antiliberal d'impedir-ho. Ara, del que faci un sector no cal pas fer-ne responsables els altres. i sobretot l'obra d'una minoria no és just de carregar-la al compte de la majoria. Es que a nosaltres se n'acudirà, per exemple, de fer responsables els intel·lectuals castellans de les *boutades* del senyor Unamuno?

Això que diem seria vàlid ad-huc si l'escalfor primaveral, amb l'esquerre de toleràncies certes i d'esperances incertes, hagués dut una florida de lliris damunt l'atzur mediterrani. Tanmateix, qualsevol cosa que hagin pogut dir les agències, oficjos, i censurades, de la realitat se'n plaueny els empresaris: «Alguna cara nova (el càrrec obliga); pel demés, com l'any passat», va enclooure un dels més conspicus.

Campanes que dringaven pels hostes de març han dringat pels hostes de maig? Es possible. Dringaran també per a d'altres hostes que vingin. Fet i fet les campanes són per a això: per a dringir. Catalunya, però, no és un cloquer. Ni un eloquer ni un penell. Catalunya és avui, com en temps de Cervantes: «correspondència grata de firmes amistades», i contra l'enemic comú, un aliat lleial.

EL CATALANISME NO ÉS EXCLUSIU DE LES DRETES

En la discussió de la Memòria del sots-secretari de l'Ateneu de Madrid, el senyor Duc Salvat, recollint les al·lusions sobre el problema català, ha fet història del catalanisme, per a dir que, a part del matis conservador de la Lliga Regionalista, hi han altres sectors catalans francament esquerrians.

Fa aquestes declaracions—diu—perquè es molt corrent a Espanya la creença que el catalanisme és un moviment exclusiu de dretes. Hi ha, a part de la Lliga Regionalista, una Catalunya liberal que aspira a treballar amb les altres regions espanyoles a favor de l'establiment d'una República liberal, i els discursos, tret els de pura salutació, van ésser tots francament esquerrans. Era fatal. Es inútil de voler desorbitar un moviment: l'esforç per a realitzar-lo, esforç perdut, no seria

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana AL NOSTRE POBLE

Compatriots: El Consell Directiu d'aquesta Associació, en la Reunió General Ordinària celebrada el dia 11 del corrent, presentà als seus consocis la «Memòria» que reproduí textualment, la qual fou aprovada per aclamació, i el nou Consell Directiu, reconstituït en la dita Reunió, en la primera assentada, tinguda el 23 subsegüent, ha acordat fer-la pública per tal que pugui arribar a tots els indrets de Catalunya.

DIU AIXÍ:

MEMORIA

Benvolguts companys: Després de les hores negres passades aquests sis anys i mig de Dictadura, durant els quals han estat ferits tots els sentiments dels catalans, en repandre alè per a seguir i intensificar la nostra tasca, ens recomptem i veiem amb tristesa que hem deixat als marges del camí gran nombre d'associats, que, per una raó o altra, més o menys atendible, han abandonat els nostres rengles. No els en volem fer retret. Deparem, només, llur deserció.

Però, en canvi, han romàs al costat nostre, acompanyant-nos entre els esbarzers de l'accidentada via, uns cinc mil socis, als quals devem retre homenatge d'agraïment per tal com ens seguirem a ulls clucs, sense saber gairebé si actuarem, ni com actuarem, ni tenir la més petita idea de l'eficàcia de llur sacrifici. Fins des de llunyes terres, dels agrupaments creats en terres americanes, ens han arribat cooperacions econòmiques molt apreciables, reduïdes, naturalment, en relació a les dels períodes normals anteriors al Directori, però dignes de tota estima per tal com s'ignorava en països tan distants fins a quin punt ens era possible una acció difusora de la nostra cultura en mig d'un ambient d'absolutisme frenèticament anticatalà.

A tots els fidels agrairà cordialment llur fe en la nostra obra i els donem fermança que llurs generositats han estat correspostes amb la pertinància i intensitat del nostre esforç per al salvament de la tasca feta i adhuc els seus desenvolupament i millorament en la mesura possible.

Heus-ací, ara, la nostra actuació des de 1923 fins a la data.

ESCOLES

Pressionades, en una o altra forma, han desaparegut durant aquesta maltempada nou de les trentadius escoles catalanes que subvencionàvem abans del Directori; però se n'han creades altres nou que superen en qualitat les anteriors. En totes elles, a base de l'ensenyament en català, s'hi procura el coneixement de

la llengua castellana. Malgrat això, la fèrula d'una contínua i rigorosa inspecció que, així i tot, no satisfeia prou encara els governants (ajuds de clausures) ha contribuït extraordinàriament l'actuació dels mestres, prohibint-los l'ús de l'idioma del país. De totes maneres, s'ha anat corrent el temporal sense defalliments, conservant íntegre l'esperit de les nostres institucions i curant de la sana formació dels enteniments i dels cors de llurs alumnes.

Una de les Escoles catalanes desaparegudes fou la «Mossén Cinto», tan coneguda i estimada dels barcelonins, la qual es trobà sense local per la clausura oficial del «Foment Autonomista Català», sota el patronatge del qual funcionava. «La Protectora», després de sostener-la mitjançant forts sacrificis en altres locals, veient llunyà un retorn a la normalitat, aconseguí de la notable institució docent «Mútua Escolar Blanqueria» que se la incorporés al cicle de les seves organitzacions culturals, a base de la constitució d'un capital inicial de sosteniment d'unes divuit mil pessetes, de les quals cinc mil sortien dels cabals de la Associació i la resta, captades per ella en suscripció entre distingits compatriots.

COLONIES ESCOLARS

Amb els deixebles més necessaris de les Escoles subvencionades per la «Protectora», s'han format cada any les Colònies escolars de costum en nombre de quatre, unes de nens i altres de nenes, essent regulada llur formació, durant aquesta etapa, per una Comissió especial al marge de la «Protectora», amb el propòsit d'evitar possibles complicacions. Les despeses ocasionades per aquestes Colònies han continuat essent cobertes per la generositat de benemèrits associats.

BEQUES

A part d'aquesta tasca fonamental, s'han pogut salvar els estudis de molts joves que per absència forçosa de la Pàtria i manca de mitjans haurien vist compromès llur peregrindre sense les

beques auxiliars de la «Protectora» a París, Brussel·les i Ginebra.

A més, quan l'ocupació de la Mancomunitat pels diputats governatius ocasionà la supressió dels Estudis Normals catalans que aquell alt organisme havia instituït a iniciativa nostra, aquesta Associació els acollí amorsament, cobrint ella sola totes les beques dels cursants fins a la terminació de llurs estudis, i sostenint les despeses dels mateixos fins a llur termini, amb la col·laboració del digníssim professorat que continuà gratuitament la seva tasca.

CONGRESSOS INTERNACIONALS

També la nostra Associació ha volgut donar fe de vida, malgrat que les circumstàncies ho dificultessin, als Congressos pedagògics internacionals de Luxemburg, Ginebra, Locarno i Elsevier, a tots els quals ha concorregut una delegació nostra, que procurà fer conèixer els afanys del nostre poble en relació als grans problemes culturals del món.

LIIBRES

No s'ha emprès la «Protectora» la publicació de llibres nous durant els difícils moments transcorreguts; però ha hagut de treure a llum els que ja tenia en curs d'impressió. Aquests són els següents:

«Biografia del Rei Jaume I», per Manuel de Montoliu; «Biografia de Mossèn Jacint Verdaguer», per Valeri Serra i Boldú; «Història de Catalunya» (curs mitjà), per Ferran Soldevila; «Aritmètica pràctica», per Lluís G. Castellà; «Història de Catalunya» (segon volum del curs superior) per Valls i Taberner i Soldevila.

A més d'això, la «Protectora» ha subvingut a la publicació dels fascicles d'«Aritmètica» (quadern sisè), «Trigonometria elemental» i «Qüestionari de Gramàtica Catalana», adreçats a facilitar les tasques del «Polytechnicum Postal».

Banc Central

Capital autoritzat 200.000.000 de pessetes
Capital desemborsat 60.000.000
Fons de reserva 20.500.000

SUCURSAL DE REUS

Telèfons núms. 30 i 31. - Apartat de Correus n.º 22

Comptes corrents amb interès. - Compra-venda de valors. - Descompte de cupons. - Dipòsits de valors en custòdia. - Canvi estranger. - Crèdits comercials i personals. Girs - Lletres de crèdit i, en general, tota mena d'operacions de Banca.

CAIXA D'ESTALVIS
amb abonament d'interessos al 4 per 100

SECCIO DE VIATGES
(Agents de "Viajes Hispania")

Excursions. - Turisme; Peregrinacions: Quilomètrics. Passatges marítims i aèris.

BIBLIOTEQUES

A part d'això, l'Associació ha proveït de llibres i periòdics els catalans força-sent exiliats que ho han sol·licitat, especialment un grup de Bruxelles, que té en formació una Biblioteca ambulant per a la Colònia allí radicada.

I s'ha iniciat la formació d'una Biblioteca Catalana per a Andorra corresponent a una atenta petició de distingits andorrans que competen amb la deguda autorització per a instal·lar-la en una de les sales de la Casa del Consell de la Vall.

Una altra empresa han requeirit la generosa ajuda de les Corporacions, entitats i Editorials catalanes, que gairebé en la seva totalitat han respondut a la nostra crida.

COOPERACIONS

Així mateix, quan degut als atropells de què foren víctimes els professors de la Universitat Industrial i la consegüent desnaturalització d'aquest important centre d'ensenyaments, s'hagué de crear una llar acollidora dels deixebles foragits de l'Escola del Treball en l'Ateneu Polytechnicum, també la «Protectora» contribuí a sostener-lo, cobrint el seu deficit econòmic en els seus exercicis desnivellats.

HOMENATGE A POMPEU FABRA

De cap manera podia la «Protectora» deixar de cooperar a la glorificació de la tasca del notable gramàtic, endressador i purificador de l'idioma català, d'altra part, President de la nostra Comissió Editorial i membre del nostre Consell Directiu.

Es per això que aquest Consell, aprofitant l'avinentesa d'una sessió en la qual no estava present l'interessat, acordà per unanimitat contribuir a l'Homenatge, però, per a no distreure cabals socials, que jamai es destinaren sinó directament a l'objectiu, es va obrir una subscripció entre els Consellers que reuní la suma de mil vuitanta pessetes, lliurada a la Comissió organitzadora de l'Homenatge en nom de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

(Acabarà)

Màquines per a escriure, calculadores i per a sumar. - Agència U N D E R - W O O D . - Raval alt de Jesús, 35 bis. Tel. 86.

Banc de Reus

de Descomptes i Préstecs

Paguem el cupó núm. 4 de les Accions f. c. de Montanya a grans pendents (NURIA), núm. 22 de les Accs. Aigües de Barcelona, i tots els de venciment i de Juny pròxim.

Plantes Aromàtiques "ALCOVER"

per a la preparació de licors similats a les més : acreditades marques :

Tomás Piñol, plaça de la Constitució; Francesc Roca, carrer de Monterols i Armengol Mariné, plaça de Prim. - Reus

Rosal, 37 (Herboristeria) BARCELONA

Amb BRILLOGENO aconseguirà vosté que el seu calçat, moneder i demés articles de cuiro, sigui del color que més li plagué i quedin com nous.

L'únic producte que tenyeix els cuiros en tota mena de colors, deixant-los com nous flamants.

De venda a les Sabateries, Novetats i Droggeries.

MÉS DUR QUE LA ROCA

és el gel que fabrica

LA SUIZA i per tant, és el gel que manté més temps les seves virtuds refrigerants

Elaborat amb tota pureza

Fàbrica de J. Ornosa

Passeig de Sunyer. — REUS

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana Delegació de Reus

Dies 12, 20 i 26 de Juny

Curset d'història sota el tema «Catalunya davant de Ferran el Catòlic», dividit en tres lliçons pel professor Sr. Elies Serra Ràfols

Gratuït i lliure

Cada lliçó tindrà lloc a les deu de la nit en un local del Centre de Lectura.

INFORMACIÓ LOCAL I GENERAL

La delegació local de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha organitzat un curset d'Història de Catalunya, que anirà a càrrec del prestigiós professor Sr. Elies Serra i Ràfols. El curset serà monogràfic i tractarà del tema «Catalunya davant de Ferran el Catòlic».

La primera lliçó, se celebrarà demà, dijous, al Centre de Lectura i serà lliure i gratuïta; així com les altres, que tindran lloc els dies 20 i 26 del corrent mes.

Cintes, accessoris i reparacions. — Mobles per a despatx. — Agència Underwood. — Raval alt Jesú, 35 bis. Tel. 86.

Aahir a dos quarts de 12 del matí, a l'auto del fabricant de gassoses Sr. Josep March, d'aquesta ciutat, que venia de portar refreshs a Alforja, a poc de sortir d'allí se li trença la direcció, caiguent a un pinar tocant a la carretera.

De resultes de l'accident, el xòfer Josep Ollé Masqué i el seu ajudant J. Gavaldó sofriren ferides de pronòstic reservat, essent traslladats a Alforja en un camió de R. Rus que s'encertà passar per allí.

En dita població reberen els ferits els primers auxilis i després foren portats a Reus en un cotxe del senyor Madurell.

Raimel

El millor extracte integral de raïm fresc. Exquisit reconstituent natural propi per a les criatures i persones d'estòmac delicat.

Dipòsit: Farmàcia Cavallé Reus - Venda: en totes les Farmàcies i Droggeries.

Cridat per l'Alcaldia ahir es va personalar a aquell despatx el nostre Director, al qual el senyor Aymat, en virtut de l'article publicat el diumenge en aquestes columnes sota el títol «Fruites, verdures i guàrdies de seguretat», digué que contràriament al que es deia allí, l'Alcaldia s'havia preocupat des del primer moment del conflicte del mercat a l'engròs de verdures i fruits, manifestant que ja s'havien tingut algunes reunions per tal de cercar una solució i donar facilitats a venedors i compradors, no cobrant-se cap dret municipal als que es dediquen a operar a l'engròs; ensoms ens digué que es va a l'adquisició d'una bàscula automàtica, amb el qual es lograrà que les pesades siguin ben exactes.

Així mateix ens pregà fessim públic el bon servei que presta la Guàrdia civil, en relació amb aquell conflicte, puix que assabentada de què alguns carros amb fruites i verdures que venien de Riudoms algú convincia als seus propietaris de que s'entornessin, aquell cos ha establert un servei de vigilància a la

susdita carretera, el qual està donant bons resultats.

Finalment ens informà sobre la petició que es va acordar de que sigui destinada a Reus una secció de guàrdies de seguretat, qual fet—va dir-nos—no va per a res contra els obrers, essent degut a que havent manifestat el Cap de la Guàrdia municipal la necessitat d'un major nombre de personal per a la vigilància de la ciutat, es pensa en demandar la susdita secció de guàrdies de seguretat per a atendre el servei de les Estacions ferroviàries i espectacles, i que també això significava una cosa profitosa per a Reus.

Tot això és el que ens informà el senyor Aymat.

Xacolata Sultana Torrefacció diària de cafès. — Industrias Torner, S. A. Barcelona.

Representant: M. Fort Guasch. Alta S. Pere, 50, primer Reus.

Demà parlarem de les festes esportives celebrades abans d'ahir al Velòdrom de l'Estadi Reusenc i al camp del Club Natació Reus (Pioms), avençant avui que al Velòdrom triomfà plenament l'equip format pels germans Ferré.

Ahir un subjecte que estava detingut al Quarteret municipal es va fer escàpol, esent més tard capturat prop de Misericòrdia, després d'haver caigut en un toll d'aigua bruta, del qual en sortí empastifat.

Banc Urquijo Catalá AGÈNCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment i de Juny qual líquid ens sigui coneugut.

OPERACIÓS DE BORSA DESCOMPTE DE CUPONS DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Catalá

Fou immens el nombre de veïns que aprofitant la magnificència del dilluns de Pasqua es traslladaren al camp o anaren d'excursió.

De 8 a 9 de la vesprada, que fou l'hora del retorn, els carrers de Castellar i Llovera no paraven de conduir gent procedent del camp, de les Estacions i dels Passeigs.

La FARMÀCIA MONTEVERDE s'ha TRASLADAT a la Plaça de la Constitució, 8, cantonada al carrer Major.

«Reus Deportiu», està preparant les revetlles del Corpus i la clàssica de Sant Joan. a la que penderà part la cobla Catalunya i l'Esbart Folk-lore de Reus.

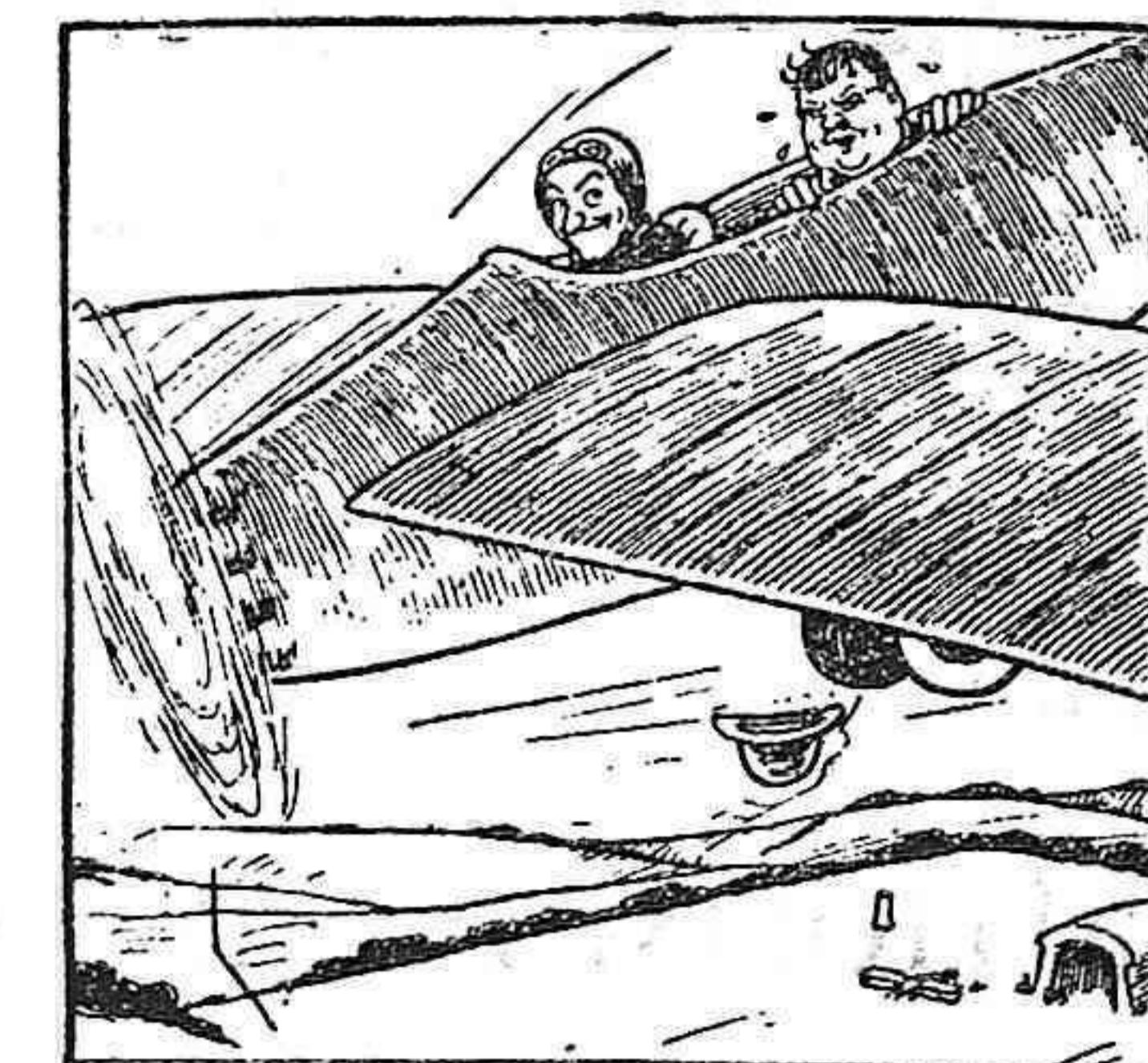
Entre l'element jove hi ha molt d'entusiasme.

TARTANA

De luxe quasi nova, feta per a particular, es ven.

Rao: Trilla, 10—Barcelona.

La tournée de Laurel i Hardy en la pel·lícula

LADRONES

HARDY: Ja hem passat Tarragona... Ja veig el Campanar de Reus... Allí és el FORTUNY... Ja hi som, Laurell!

LARREL: ¡I què és gran Reus!

HARDY: Millor. Així vindrà més gent a veure's i a escoltar-nos com parlem en castellà, en LADRONES.

Llegim a «La Premsa», de San Sebastian:

Pontevedra.—Por disposición gubernativa se han impuesto multas de mil pesetas al abogado señor Silva, de quinientos al señor Echevarría, de doscientas cincuenta a los señores Bouzas, Maguiera, Pérez Togo; Rey y Quinta, todos ellos círvistas.

Estos señores fueron detenidos en la casa del primero de ellos por suponer la policía que se hallaban celebrando una reunión clandestina.

El domicilio del señor Silva ha sido registrado por los agentes, encontrándose en él varios documentos que han sido puestos a disposición del juez.

— E S V E N auto Citroen 2 places 5 H. P., perfecte funcionament.—Rao: Rosich, 8, baixos.

Ahir es sacrificaren a l'Escorxador públic 20 moltons amb un pes de 698 kilos, 7 badelles amb 1875 kilos, 8 cabrits amb 84 kilos; 9 tocinos, amb 901 kilos.

Per rellotges: Tallers Rovira. — Reus.

Bombons Ornosa.—TOS, gola i bronquitis

Lliçons particulars de primera i segona ensenyanza a càrrec de mestres nacionals.

Preparació per a exams de Setembre.

Sardà, 24, segon pis

Utilitzi nostre Teléfon per a informar-se de nostres condicions de venda a plassos. — Tallers Rovira. — Teléfon 287 A.

Balneari Vil·la Engràcia

ESPLUGA DE FRANCOLÍ (Tarragona)

A 600 m. s/m i a mig quilòmetre de POBLET. Aigua de la Font del Ferro. Guareix l'anèmia, cloroanèmia, neurastenia, hemofília, metritis, magnífics efectes en els convalescents i en els post-operats. Obert l'Hotel Villa Engràcia. Xalets amoblatos es lloguen per mesos i per temporades.

Informes a Barcelona: Carrer del Bruc, 114 - Tel. 70611, i al Balneari, telèfon núm. 5, d'Esplugues.

Aigua de Rocallaura

Dipositaris Generals: FORTUNY, S.A.

De venda a Reus: Dipòsit: FORTUNY S. A., Monterols, 17.

També es ven en totes les Farmàcies i Centres d'Específics

El manantial més ric del món. Si vosté pateix d'ALBUMINÚRIA LITIASIS URICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS PARENQUIMATOSIS, NEFRITIS CRÒNICA, es curarà radicalment amb l'

S'expén en botelles de litre i en garrafons de vuit litres

Carrer Hospital, 32, i Salmerón, 133

BARCELONA

Canvis facilitats pel BANC DE BILBAO

BORSA DE MADRID

Vila de Madrid 5% 1914 90'-

Sucrera Espanya 4% estamp. 78'-

Accs. Banc d'Espanya 587'-

> C. A. de Tabacs 228'-

> Sucrera Espanya ordin. 72'-

> > preferents 164'-

BORSA DE BILBAO

Ajuntament Bilbao 1% 1916 86'50

C. Siderúrgica Mediterrani 129'-

Accs. Banc de Bilbao 2060'-

> Banc de Viscània 1822'50

> Navilera Sota i Aznar 11'95

> Alts Forns de Viscània 179'-

> La Paparera Espanyola 198'50

> Unió Resinera Espanyola 39'-

MAGATZEM

Gran i espaiós per a llogar amb molta llum i ventilació.

Mides: Llarc 30 metres, ample 6 i alt 5 metres.—Preu mòdic.

Raó a n'aquesta impremta.

VENDA

Venc bomba i motor elèctric en estat de nou. Preu mòdic.

Raó, Corredor de Nolla número 1 - 1er - 1er.

= La superació dels grups-moto-bombes existeix positivament en la BOMBA BLOC.

Serveixi's demanar referències la casa LLUÍS ESCOLA, de Reus

Imp. LES CIRCUMSTANCIAS

UNDERWOOD
AGENCIA DE REUS

Màquines d'escriure

H DE CALCULAR

: Tota mena de mobles per a despatx:

Reparacions - Accessoris - Lloguers
:: Acadèmia de Mecanografia ::

RAVAL ALT DE JESÚS, 35 bis. - Tel. 86

Hotel Cafè-Restaurant

NICE S. A.

Via Layetana, núm. 6 - Barcelona

(Front a Correus)

COBERTS a 4 i 6'50. pessetes

Pensió completa des de 15 ptes.

Habitacions amb aigua corrent, calenta i freda

CALEFACCIO —

Ens plauria molt, senyora, que una visita de V. ens donés ocasió de demostrar-li la superioritat dels nostres serveis.

Podriem mostrar-li un excel·lent assortit de sederies per a vestits i per a robes interiors, teixits fins, cefirs, popelins, estampats i teixit clàssics. Trobarà el que desitgi en robes apropiades per a camp i platja.

Li oferim, sobretot, l'avantatge dels nostres preus. Tenim el prurit de mantenir-los a un nivell limitadíssim. Se els consulta, li semblaran una veritable ganga.

Visiti els

Magatzems "El Indio"

Carrer Llovera, 18 - REUS

TELEFON 547 B.

NOVA DIRECCIÓN

Aigua de Rocallaura

Dipositaris Generals: FORTUNY, S.A.

De venda a Reus: Dipòsit: FORTUNY S. A., Monterols, 17.

També es ven en totes les Farmàcies i Centres d'Específics

Elegància i duració

Els darrers models en calçat

per a senyora i nens, especials per a la present temporada i a preus reduïts, els trobarà vosté a la Sabateria

AL BUEN GUSTO

Raval Santa Anna, 19 — REUS

Gran assortit en calçat per a cavaller de gust exquisit

Economia i comoditat

Clínica Dental Moderna

Metge Dentista: D. Manuel Baibo
d e M a r i d

Cap de Laboratori: D. Josep Miralles
Plassa del Castell, 5. 2.º

Hores de consulta: de 9 a 1 i de 3 a 7

No deixeu de visitar la CASA MARSAL

Gran varietat d'objectes per a regals

Riquíssim i esplèndit assortit en articles japonesos, els més apreciats de la

GENT DE BON GUST

Carrer de Jesús, núm. 12

Gran Café-Restaurant de Paris

Cuina selecta

Se serveixen coberts des de 5 ptes. en el Saló Restaurant
Coberts a 2'50. servits al Bar París.

Esmerat servei a la carta.

CAFE EXPRES exquisit: 55 cts. taça

CONCERTS

tots els dimarts i divendres a les 10 de la nit i dies festius al migdia

TEMPORADA D'ESTIU

HORXATA VALENCIANA. — MANTECADE DE VAINILLA.

TARONJADA PARISENC. — CAFÉ GELAT

(Servei a domicili sense augment de preu). — Telèfon 45 - A

ELS INSTAL·LADORS ELECTRICISTES

deuen saber que la casa LLUÍS ESCOLÀ, Raval de Santa Anna, núm. 4. - Reus, s'especialitza en la venda de BOMBES BLOCH, de les que te un gran stock i les ofereix en bones condicions.

Urbanització de Salou S.L.

(U.S.S.A.)

Banys térmics de pila, naturals i compostos

Servei diari des de les 9 del matí a les 7 de la tarda

Nou Balneari

(BANYS D'OLEATGE)

Tarifa especial d'hivern. — Servei de Cafè

Lo que dice la cocinera:

Sin cocer carne, se puede preparar una Sopa de Pasta rica y sabrosa de la manera siguiente:

En un puchero con 2 1/2 litros de agua hirviendo se ponen 100 grs. de pasta fina de sopa y al

estar en su punto, se retira y se agregan 6 a 8 cubitos de Caldo Maggi, rectificándose de sal en caso de ser necesario.

Si se quiere alguna adición, se recomienda la siguiente: En la sopa se ponen 25 grs. de manteca, 2 huevos y 25 grs. de queso, se bate con un batidor y se echa la sopa y un poco de perifollo.

El Caldo Maggi en cubitos contiene todos los ingredientes de un buen caldo casero.

Al comprarlo, fijarse en el nombre "Maggi".

EL CALDO MAGGI
GOZA DE UNA FAMA MUNDIAL

Balneari "Vichy Català

Caldes de Malavella (junt a l'estació ferroviària)

TEMPORADA DE 15 DE MAIG A 31 d'OCTUBRE

Aigües termals, bicarbonatades, alcalines, litiques, sòdiques. Enfermetats de l'aparatu digestiu. Fetge-Artritis en llurs múltiples manifestacions-Diabetes-Glucosuria-Consolidació de fractures.

Establiment voltat de frondosos parcs. Habitacions amb aigua corrent, grans, còmodes i ventilades. Menjadors i cafès espaisos, salons per a festes. Capella. Llum elèctrica. Camps per a tennis i altres esports. Garage. Centre d'excursions per a la Costa Brava i estribacions del Montseny. Autos de lloguer. Telèfon.

Administració: Rambla de les Flors, 18 - BARCELONA

Un contador
le indica a Vd.
la clase de corriente para
el receptor de radio

Ericsson

que a usted le conviene

Para corriente alterna HYL . 600 ptas.
» » continua HLL . 410 »
» » » HLO . 310 »

El receptor

también llamado

«TODO EN UNO»
receptor y altavoz
en un solo mueble

es de una construcción única que se destaca sobre todos los demás. Una de las características insuperables del receptor "ERICSSON" es la que permite oír distintamente los diferentes instrumentos que componen una orquesta.

La venta en todos los establecimientos de radio y en la exposición de la

C. Española de Teléfonos Ericsson, S. A.
Via Layetana, 18. Teléfono 24305

Nou horari de trens que regeix des d'avui

Línia del Nort

Tren Número	CLASSE	Hora de Arribada	Parada	Sortida	TRAJECTE	Sortida de la procedència	Arribada al destí
ASCENDENTS							
2302	Tramvia	6'13	10	6'23	Tarragona a Lleida	5'40	9'10
322	Correu	7'53	15	8'08	id.	7'20	11'20
2304	Tramvia	9'43			id.	9'10	
1306	Mercaderies			12'58	Reus a Vimbodi		16'22
2306	Tramvia	13'18			Tarragona a Reus	12'43	
2308	"	17'18	10	17'28	id.	16'45	20'20
2310	"	20'53	8	21'01	id.	20'25	23'45
322	Mixte	22'02	24	22'31	id.	21'20	2'30
DESCENDENTS							
2303	Tramvia			7'55	Reus a Tarragona	8'17	
2301	"	9'34	10	9'44	Lleida	7'	10'10
2307	"			11'30	Reus	id.	11'55
2305	"	12'40	10	12'50	Lleida	10'01	13'15
2309	"			15'	Reus	id.	15'25
321	Correu	17'58	10	18'08	Lleida	15'	18'35
2311	Tramvia	20'13	10	20'28	"	17'42	20'55
2313	"			21'31	Reus	id.	21'55
321	Mixte	23'40	21	0'01	Lleida	id.	18'55
							0'40

Tren 1306 sols porta terceres y no té parada a Vilavert.

Tren 322 admet viatgers de les tres classes per a les línies a Zaragoza a Barcelona, Alsàsua a Zaragoza y Castellon a Bilbao.

Tren 2302 admet viatgers de les tres classes per a la línia de Lleida a Saragossa.

Tren 2334, admet viatgers de primera i tercera a Tarragona, La Canonja i Vilaseca per a on els admets l'express de M. Z. A. núm. 803.

Tren 321, admet viatgers de les tres classes per a la línia de Tarragona a València.

Tren 2351, admets viatgers de primera i tercera classe per a la línia de Tarragona a València en que tingui parada l'express núm. 704.

Tren 2313, viatgers de primera i tercera classe i els arribats en l'express de M. Z. A. núm. 802.

Línia de M. Z. A.

DE REUS A BARCELONA

De Reus a Barcelona.—Correu.—Segones i terceres. Per Vilanova.

Surt de Reus a les 5'25. Arriba al Passeig de Gracia a les 7'56 i a l'estació-terme a les 8'08.

Lleuger, segones i terceres, per Vilanova.

Surt de Reus a les 6'52. Arriba al baixador a les 8'58 i al terme a les 9'9.

Express de luxe, primeres, per Vilanova.

Surt de Reus a les 7'33. Arriba al baixador a les 9'16 i al terme a les 9'27.

Mixte, tres classes, per Vilanova.

Surt de Reus a les 8'37. Arriba al baixador a les 13'09 i al terme a les 13'25.

Lleuger, segones i terceres, per Vilanova.

Surt de Reus a les 13'14. Arriba al baixador a les 15'27 i al terme a les 15'38.

Correu; les tres classes; per Vilanova.

Surt de Reus a les 15'58. Arriba al baixador a les 19'14 i al terme a les 19'26.

Mixte; segones i terceres; per Vilanova:

Surt de Reus a les 17'05. Arriba al baixador a les 20'17 i al terme a les 20'28.

De Reus a Roda i Sant Vicenç; mercaderies; terceres:

Surt de Reus a les 19'01; arriba a Roda a les 21'13 i a Sant Vicenç a les 21'29.

Express de luxe; primeres; per Vilanova:

Surt de Reus a les 21'14. Arriba al baixador a les 23'02 i al terme a les 23'13.

DE BARCELONA A REUS

De Barcelona a Reus; segones i terceres:

Surt de Barcelona a les 5'27 i del baixador a les 5'39; arriba a Reus a les 9'13.

Express.—Surt a les 8'27 i 8'39 i arriba a les 10'19.

Correu.—Surt a les 9'18 i 9'30 i arriba a les 12'52.

Lleuger.—Surt a les 14'00 i a les 14'13 i arriba a les 16'22.

Mixte.—Surt a les 15'40 i 15'54 i arriba a les 20'23:

Lleuger.—Surt a les 18'43 i 18'55 i arriba a les 21'02.

Express de luxe.—Surt a les 19'58 i 20'57 i arriba a les 21'51.

DE REUS A ZARAGOZA

Surten a les 10'23 E., 13'38 C., 20'40 M. i 21'44 E. L.

Arriben a Zaragoza a les 15'20, 20'57, 7'50 i 2'27.

DE ZARAGOZA A REUS

Surten a les 18'15 O., 16 E., 2'40 E. L., 7'10 C.

Arriben a Reus a les 8, 21'10, 7'38, 15'36.

DE REUS A MORA

Mercaderies.—Surt a les 6'30;

arriba a Mora a les 10'50.

Mixte.—Surt a les 17'41; arriba a Mora a les 19'48.

DE MORA A RUES

Mercaderies.—Surt a les 7'47 i arriba a les 10.

Id.—Surt a les 17'44 i arriba a les 20'11.

Sols duen terceres.

EXPRES BARCELONA - REUS - ZARAGOZA I VICEVERSA

Surten de Barcelona a les 14'48 de l'Estació terme i a les 15 del Baixador.

Arriba a Reus a les 16'38.

Surt de Reus a les 16'42.

Arriba a Zaragoza a les 21'46.

Surt de Zaragoza a les 8.

Arriba a Reus a les 12'48.

Surt de Reus a les 12'52.

Arriba a Barcelona a les 14'34.

Baixador i 14'45 Estació-terme.

EXPRES BARCELONA - REUS - ZARAGOZA I VICEVERSA

Surten de Barcelona a les 14'48

de l'Estació terme i a les 15 del

Baixador.

Arriba a Reus a les 16'38.

Surt de Reus a les 16'42.

Arriba a Zaragoza a les 21'46.

Surt de Zaragoza a les 8.

Arriba a Reus a les 12'48.

Surt de Reus a les 12'52.

Arriba a Barcelona a les 14'34.

Baixador i 14'45 Estació-terme.

EXPRES BARCELONA - REUS - ZARAGOZA I VICEVERSA

Surten de Barcelona a les 14'48

de l'Estació terme i a les 15 del

Baixador.

Arriba a Reus a les 16'38.

Surt de Reus a les 16'42.

Arriba a Zaragoza a les 21'46.

Surt de Zaragoza a les 8.

Arriba a Reus a les 12'48.

Surt de Reus a les 12'52.

Arriba a Barcelona a les 14'34.

Baixador i 14'45 Estació-terme.

EXPRES BARCELONA - REUS - ZARAGOZA I VICEVERSA

Surten de Barcelona a les 14'48

de l'Estació terme i a les 15 del

Baixador.

Arriba a Reus a les 16'38.

Surt de Reus a les 16'42.

Arriba a Zaragoza a les 21'46.

Surt de Zaragoza a les 8.

Arriba a Reus a les 12'48.

Surt de Reus a les 12'52.

Arriba a Barcelona a les 14'34.

Baixador i 14'45 Estació-terme.

EXPRES BARCELONA - REUS - ZARAGOZA I VICEVERSA

Surten de Barcelona a les 14'48

de l'Estació terme i a les 15 del

Baixador.

Arriba a Reus a les 16'38.

Surt de Reus a les 16'42.

Arriba a Zaragoza a les 21'46.

Surt de Zaragoza a les 8.

Arriba a Reus a les 12'48.

Surt de Reus a les 12'52.

Arriba a Barcelona a les 14'34.

Baixador i 14'45 Estació-terme.

EXPRES BARCELONA - REUS - ZARAGOZA I VICEVERSA

Surten de Barcelona a les 14'48

de l'Estació terme i a les 15 del

Baixador.

Arriba a Reus a les 16'38.